GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA: BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.
„GAZETA" IESE ÎN FIECARE ḌI.
Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șĕse lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România și străinătate:
Pe anŭ 36 fr., pe șĕse lunĭ 18 fr., pe treĭ lunĭ 9 francĭ.

ANULŬ XLVII.

SĔ PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondențĭ.
ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare
Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 119. *Vinerĭ 13 (25) Iulie* **1884.**

Brașovŭ în 12 (24) Iulie.

Croații se pregăteau sĕ arangeze o escursiune la Praga, ca sĕ salute pe Cehi cu privilegiulŭ deschiderei teatrului lorŭ naționalŭ. Vĕḑêndŭ însĕ înfrăţirea Cehilorŭ cu Maghiarii, de care amŭ vorbitŭ în numĕrulŭ de erĭ, s'au hotărîtŭ sĕ rĕmână acasă și au sistatŭ definitivŭ tóte pregătirile de călĕtoriă.

Scirea acésta, ce ni-o transmite firulŭ telegraficŭ, ne arată în modŭ destulŭ de flagrantŭ câtŭ de mare este aḑĭ ura Croaţilorŭ în contra Maghiarilorŭ. Ei au așteptatŭ ca Cehii sĕ priméscă pe Maghiarii veniţĭ din Peşta la Praga câtŭ se póte de rece și se nu-i bage multŭ în sémă. După ce însĕ s'a întêmplatŭ contrariulŭ ṣi-au ḑisŭ: Acum n'avemŭ ce mai căutá la Praga.

Dispoșiția, în care se află aḑĭ Croații, îi face sĕ turbe de nĕcazŭ când audŭ de înfrăţire cu Maghiarii și de aceea nu mai vreau sĕ scie nicĭ de naţiunea rudită a Cehilorŭ, décă acésta voiesce sĕ lege frăţiă cu Maghiarii.

Tocmai maghiaro-filismulŭ unorŭ aderenţĭ ai guvernului croatŭ, este aḑĭ ţinta asupra căreia se îndréptă tóte atacurile oposiţiunei croate. Societatea croată e profundŭ agitată și demonstraţiunile turbulente în contra Maghiarilorŭ s'au transplântatŭ acum din dietă în salele universităţii, între junimea universitară.

Intr'unŭ „manifestŭ către naţiunea croată," care a fostŭ publicatŭ de ḑiarulŭ radicalŭ „Sloboda," studenţii universitarĭ din Agram condamnă și înferéză purtarea lui Iosifŭ Miskatovich și a soţilorŭ sĕi maghiaronĭ și ameninţă pe acestŭ „Iuda" și pe toţĭ, carĭ îi dau mână de ajutorŭ, cu „rĕsplata meritată." Manifestulŭ acesta înfocatŭ a avutŭ urmările cele mai triste pentru studenţĭ, căcĭ guvernulŭ s'a aflatŭ îndemnatŭ a luá mĕsurile cele mai severe în contra lorŭ.

O cercetare rigorósă s'a făcutŭ în contra studenţilorŭ dela universitate. Mai mulţĭ au fostŭ eliminaţĭ, alţii au fostŭ aspru dojeniţĭ. Guvernulŭ nu s'a mulţumitŭ nicĭ cu acésta sentinţă a senatului universităţii și a cerutŭ sĕ se continue cercetarea. Rectorulŭ universităţii a declaratŭ, că mai bine își dă demisiunea, decâtŭ sĕ mai facă o nouă cercetare. Guvernulŭ însĕ persistă în cererea lui și printr'unŭ ordinŭ mai nou a sistatŭ tóte esamenele dela universitate.

Studenţii din Agram trebue se sufere acum grele pedepse din causa enunciaţiunilorŭ, ce le-au îndreptatŭ contra guvernului croatŭ și alŭ partidei sale, dér precum bine observă o fóiă din Pesta, mĕsurile severe nu lovescŭ numai pe tinerĭ, ci și pe părinţii lorŭ. Foia ungurescă însĕ în locŭ de a căutá sĕ îmblânzéscă mânia guvernului croatŭ, se razimă pe faptulŭ, că mĕsurile lui vorŭ provocá o mare întristare și iritaţiune între tinerĭ și bĕtrânĭ, și apeléză la tóte „elementele mai moderate" de a sărì în ajutorulŭ guvernului, spre a face imposibile în viitorŭ asemenĭ demonstraţiunĭ.

Tocmai așa vorbescŭ foile din Peşta ca și când n'ar sci, că acum, afară de Miskatovich și de soţii sĕi, mai că nicĭ nu mai esistă „moderaţĭ" în Croaţia; ca și când n'ar sci, că toţĭ Croaţii sunt profundŭ agitaţĭ din causa nemulţămirei poporului cu starea actuală a lucrurilorŭ; ca și când n'ar sci, că Croaţii nu se mai gândescŭ aḑĭ decâtŭ la aceea, ca sĕ devină cu totulŭ independenţĭ de Ungurĭ.

Nu Starcevicĭ, Kamenar și Pisacicĭ au creatŭ în Croaţia nemulţămire, care ameninţă cu erupţiunĭ vulcanice. Așa ceva nu se póte produce pe cale artificială. Ceea ce turbură așa de cumplitŭ pe Croaţĭ sunt resultatele regimului corupţiunii și ale tendinţelorŭ nenorocite de maghiarisare.

Scirĭ telegrafice.

(Serv. part. alŭ „Gaz. Trans.«)

Agram 24 Iulie. — Comitetulŭ, care voia sĕ pregătéscă plecarea la Praga pentru deschiderea teatrului naţionalŭ cehŭ, a hotărâtŭ sĕ se renunţe definitivŭ la plecare, din causă că Cehii, după amicala primire a Maghiarilorŭ, s'au înfrăţitŭ cu acestia.

Marsilia 24 Iulie. — De alaltaerĭ diminéţă au muritŭ aci de coleră 8 persóne, ér în Toulon au muritŭ 17 persóne.

Forio 24 Iulie. — In Ischia a fostŭ erĭ la améḑĭ unŭ cutremurŭ de pămêntŭ cu detunărĭ puternice. Pagube nu s'au causatŭ nicĭ una. Populaţiunea e fórte înspăimêntată.

Cronica ḑilei.

Aflămŭ că P. S. Sa episcopulŭ Aradului Meţianŭ, a sositŭ în Zĕrnescĭ, unde va sta câtva timpŭ.

*

Afacerea demonstraţiunilorŭ studenţilorŭ din Agram în contra Maghiaronilorŭ s'a terminatŭ. Iuristulŭ Chiscovicĭ a fostŭ relegatŭ pe două semestre, juristulŭ Iaborŭ a fostŭ ameninţatŭ cu »consilium abeundi,« juristulŭ Prebey a fostŭ aspru dojenitŭ, ér ceialalţĭ părtașĭ suntŭ ameninţaţĭ cu „tablă négră.«

*

Conducĕtorulŭ Românilorŭ din Bucovina baronulŭ Alexandru Vassilco este denumitŭ căpitanŭ alŭ ţĕrii, (șefulŭ administraţiunei ţĕrii) ér germanulŭ liberalŭ Dr. Rott locţiitorŭ alŭ sĕu.

*

D. B. P. Hășdĕu, cu prilegiulŭ călătoriei sale în Elveţia a fostŭ însărcinatŭ de ministerŭ, sĕ studieze starea învĕţămêntului ruralŭ și programele învĕţămêntului secundarŭ de acolo și sĕ facă la întórcere unŭ raportŭ despre resultatele studiilorŭ sale.

*

D-șóra Agata Bârsescu, distinsa artistă, care a culesŭ atâţĭ laurĭ pe scena teatrului din Viena, sĕ află de câte-va ḑile în Bucurescĭ la părinţii sĕi. S'a însănătoșatŭ și câtŭ mai curêndŭ va plecá din ţéră spre scena de care 7 lunĭ a statŭ departe din causa bólei. In $^{6}/_{18}$ Septembre va reapare în »Hero și Leander,« piesa în care a avutŭ așa mare succesŭ.

*

Cetimŭ în »Voinţa naţională« că în ḑilele acestea va apărĕ o broșură asupra cestiunei Basarabiei, a cărei paternitate se atribue d-lui N. Blarembergŭ.

*

A apărutŭ primulŭ numĕrŭ alŭ organului naţionalŭ liberalŭ »Voinţa Naţională« formatŭ mare. »Telegrafulŭ« spune că acestŭ ḑiarŭ se află pusŭ sub direcţiunea unui comitetŭ compusŭ din dd. C. F. Robescu, Eug. Stătescu și A. Stolojénŭ.

*

»România« află, că în curêndŭ va apare în Iașĭ »Ciomagulŭ,« nou ḑiarŭ politicŭ, sub direcţiunea d-lui Al. C. Cuza, nepotŭ de vĕrŭ primarŭ alŭ neperitorului Alexandru Ioanŭ I. Abia de câte-va sĕptĕmânĭ s'a întorsŭ din Belgia, unde cu mare succesŭ, și-a terminatŭ studiele de dreptŭ.

*

Joi séra s'a ţinutŭ o ședinţă de membrii comitetului israelitŭ din orașulŭ Iașĭ, scrie »Curierulŭ Balasan.« S'a luatŭ decisiunea ca, Marţĭ 17 Iulie vorŭ mai pleca la America 600 suflete, pentru carĭ s'au adunatŭ 40,000 lei. Până la Hamburg li s'a datŭ trenulŭ cu jumĕtate trenuţŭ cu jum. preţŭ. S'a făcutŭ cunoscutŭ la Lembergŭ, Breslavia și la tóte orașele de a se pregătí mâncarĭ.

Mereu numai înainte!

*

Se vorbesce, ḑice »Telegrafulŭ,« că noua catedrală a mitropoliei române din Bucurescĭ se va construí în faţa bulevardului, între eforia spitalelorŭ și strada pensionatului.

*

In Volanca din Galiţia s'a rĕsculatŭ populaţiunea împotriva Ovreilorŭ și în nóptea de Sâmbătă spre Duminecă, ce a trecutŭ, au pustiitŭ optŭ case jidovescĭ, Sinagoga încă nu a rĕmasŭ cruţată, împrejurare, ce a datŭ ansă la o bătae sêngerósă. Mai mulţĭ Ovrei au fostŭ rĕniţĭ rĕu, câţĭ-va și omoriţĭ. Gendarmeria a pusŭ capĕtŭ încĕrării, care s'a pornitŭ din tratarea neomenósă, ce amploiaţii Ovrei ai unei companii de esploatarea petroleului din Volanca au arĕtatŭ către subalternii cehĭ.

*

Dieta Tirolului a respinsŭ propunerea deputaţilorŭ tirolesĭ-italienĭ, care tindea ca Tirolulŭ sĕ se împartă în două părţĭ. Guvernatorulŭ reflectă, că propunerea nu are de scopŭ numai împărţirea administrativă a ţĕrii, ci cea politică și judiciară; elŭ își esprimă părerea de rĕu pentru astfelŭ de tendinţe ultranaţionale, carĭ n'au altŭ resultatŭ, decâtŭ turburarea păcii din lăuntrulŭ ţĕrii.

*

La Teteny pe Dunăre s'au ciocnitŭ vaporulŭ »Elisabeta,« venindŭ de la Budapesta cu vaporulŭ firmei Weiss și Fried. Celŭ din urmă s'au cufundatŭ curêndŭ în valurĭ. Călĕtorii au scăpatŭ toţĭ și și'au continuatŭ drumulŭ pe alte două vapóre, ce le-au venitŭ în ajutorŭ din capitală și de la Mohaciu.

*

Din Londra se scrie, că cele 7 meetingurĭ ale poporului arangiate pentru a protesta împotriva bilului de reformă electorală, au făcutŭ demonstraţiunea în Hyde-Park. Resoluţiunile au fostŭ primite cu furtunóse aplause de către poporŭ. Ministrii au privitŭ multă vreme convoiulŭ împreună cu principele de Wales. Cu poliţia nicĭ o neînţelegere nu s'a întêmplatŭ.

*

Ministrulŭ de esterne alŭ Spaniei va publicá în »Gazeta de Madridŭ« o notă cu privire la conflictulŭ italo-spanicŭ produsŭ din vorbele lui Pidal.

*

Dela băile din Gastein se scrie, că la 20 Iulie nóptea și 21 Iulie diminéţa a căḑutŭ zăpadă multă.

*

Dr. Wurster, celŭ cu pricina scandalului din 14 Iulie din Paris, publică o scrisóre, în care povestesce întêmplările de atuncĭ și mai spre sfirșitŭ ḑice: »Totă povestea este o dovadă nouă despre nebuna și copilăréscă mânià, cu care se persecută în Franţa totŭ, ce este nemţescŭ.«

*

Pórta a aprobatŭ regularea graniţelorŭ așa cum a proiectat'o principele Muntenegrului.

*

Ghazi Osman pașa, vitézulŭ apĕrătorŭ alŭ Plevnei, fŭ decoratŭ cu crucea mare a ordinului St. Stefanŭ.

*

De preşedinte alŭ republicei mexicane s'a alesŭ Porfirio Diaz.

*

Senatorulŭ francesŭ Martin a făcutŭ o propunere, după care la esecutări sĕ se foloséscă în loculŭ ghilotinei, unŭ mijlocŭ chemicŭ, ce ucide îndată.

Horia şi Cloşca.

Cetimŭ sub acestŭ titlu în „Ellenzék“ dela 22 Iulie următorulŭ articulŭ de fondŭ:

»Sunt naţiunĭ, carĭ se sinucidŭ séu altcum ḑisŭ, carĭ nu-şĭ încapŭ în piele. Popórĕle, carĭ îşĭ închipuescŭ, că forţele lorŭ sunt mai marĭ decâtŭ sunt în realitate, ignoréză legile naturei, nu cunoscŭ legile istoriei şi lovescŭ în faţa legile moralei. Şi apoi scimŭ, că popórele ignorante şi nedrepte niciodată marĭ n'au devenitŭ, ba chiar nicĭ esistinţa nu au fostŭ în stare sĕ-şĭ-o asigure. Unŭ astfelŭ de poporŭ este poporulŭ, olahŭ (românŭ), poporŭ hĕbĕucŭ, poporŭ, care se sinucide. Sĕ ne oprimŭ la acéstă numire de »olahŭ«. Căcĭ acéstă numire este unŭ ce istoricŭ, ér nu falsificaţiune, ca numele de »Romanŭ.«

Ei bine, Olahii, anume cei din Bucurescĭ facŭ pregătirĭ pentru o sĕrbătóre. Ei vreu sĕ arangeze o sĕrbătóre în memoria eroilorŭ naţionalĭ »românĭ«, Horia, Cloşca şi Crişanŭ, şi în amintirea rĕscólei bestiale, conduse de ei acum sunt 100 de anĭ în părţile ardelene. Tótă lumea scie cât de jalnice şi infame amintirĭ sunt legate de aceste nume, de acéstă rĕscólă. In istoria Ungariei cu litere crunte şi spurcate sunt scrise aceste nume. Acei ómenĭ nu s'au luptatŭ pentru o nobilă, pentru o mare ideă. Ei n'au fostŭ martirii libertăţii, ci simplu numai conducĕtorii unorŭ masse de tâlharĭ, de ucigaşĭ, ai unorŭ masse setóse de sânge, masse, carĭ punéu focŭ şi ardéu totŭ ce le sta în cale.

Olahii din Bucurescĭ, décă nu voiescŭ sĕ lovéscă în faţa adevĕrulŭ istoricŭ, trebue sĕ recunóscă acestŭ faptŭ.

Pentru-ce decĭ Olahii din Bucurescĭ voiescŭ sĕ reînprospĕteze amintirea acestorŭ triste nume pline de ocară şi ruşinea ce s'a lipitŭ de ele? Ce scopŭ urmărescŭ ei cu acésta? Tocmai în interesulŭ rassei olahe este óre oportunŭ de a reînprospĕtă astfelŭ de amintirĭ? Dar chiar Olahii potŭ şci mai bine, că aceste de urgisite sunt chiar numai numele lui Horia şi ale soţilorŭ sĕi 'naintea naţiunei maghiare? Ei potŭ sci bine, că acea rĕscólă, în Ungaria numai de jale şi sânge va amintĭ.

Conducĕtorii poporului olahŭ de dincolo din România ilŭ ducŭ pe poporulŭ olahŭ pe o cale fórte fatală. In loculŭ legăturilorŭ dictate de interesulŭ comunŭ alŭ esistenţei ambelorŭ ţĕrĭ, carĭ trebue sĕ ne ţină la olaltă, la tóte ocasiunile aruncă în noi cu foculŭ urei neîmpăcate, cu duşmănia distrugĕtóre, şi chiar în fraţii lorŭ de unŭ sânge, carĭ locuescŭ aicĭ între noi. Unde vorŭ duce acestea? Gânditu-s'au cei din Bucurescĭ, carĭ aruncă cu barda în lună, carĭ într'o direcţiune atâtŭ de fatală conducŭ gândirile şi simţĕmintele poporului olahŭ, — gânditu-s'au ei óre că acéstă vrăşmăşiă, cândŭ va sosi timpulŭ de a se împărţĭ colacii, póte sĕ-lŭ coste pe poporulŭ românŭ viaţa, esistenţa statului tocmai aşa ca şi pe celŭ maghiarŭ? Ba póte acéstă vrăşmăşiă numai pe poporulŭ olahŭ ilŭ póte costá esistenţa cu deosebire.

Olahii însişĭ pretindŭ pentru sine originea romană. Ei însişĭ tăgăduescŭ orĭ ce legătură de rudenia cu popórele slave. Ei nu voescŭ sĕ fie Slavĭ, nu voescŭ sĕ se contopéscă nicĭ cu Ruşii, nicĭ cu Sĕrbii, nicĭ cu Polonii, nicĭ cu Boemii, nicĭ cu Croaţii, ba chiar nicĭ a formă unŭ statŭ comunŭ cu unii dintre aceştia. Ei vorŭ sĕ rĕmână naţiune de sine stătătóre.

Ei vorŭ o ţĕră de sine stătătóre, independentă; şi afară de acésta cu sila vorŭ sĕ întrunéscă pe toţĭ ómenii carĭ grăiescŭ românesce, într'o naţiune politică.

Şi apoi ce gândescŭ fanaticii din Bucurescĭ? Décă dincóce de Carpaţĭ statulŭ ungurescŭ s'ar nimicĭ, nimicirea acea ajutarea-rŭ ea óre visurilorŭ olahice, ca ele sĕ triumfeze? Dar nimicirea Ungariei după orĭ ce conjectură posibilă, nu póte fi urmată decâtŭ numai de triumfulŭ séu alŭ rassei slave séu alŭ rassei germane. Şi apoi pe atuncĭ acele uriaşe neamurĭ cruţa-vorŭ ele óre naţiunea olahă? Séu, ce e mai multŭ, dărui-vorŭ ele óre puternicei Românie părţile locuite de Olahĭ ale Ungariei? Dar pentru-ce să mai esplicămŭ nebunii de acestea? De ce sĕ mai discutămŭ cu nisce ómenĭ şi cu unŭ poporŭ, care singurŭ sĕ aruncă în ghiarele morţii? Faţă de aceea nebună fanatică naţiune Ungaria nu póte sĕ aibă altă chiămare, decâtŭ a se aliá cu rassa germană, şi a nimicí o astfelŭ de seminţiă, care, pe lângă aceea, că e barbară, mai e încă şi nebună.

Din svĕrcolirile Olahilorŭ putemu trage învĕţătură, că atuncĭ, cândŭ lumea slavă i-va ameninţă érăşĭ cu înghiţire, pe cum de atâta orĭ până acuma i-a ameninţatŭ: Ungaria sĕ numai stéin calea destinului, în calea fatalităţii. Şi cu deosebire sĕ nu mai purcédă, cum a purcesŭ Andrássy şi diplomaţia austro-maghiară cândŭ cu resboiulŭ ruso-turcescŭ. Muscalii arŭ fi cutropitŭ atuncĭ pe mica şi netrebnica ţĕrişóră, décă la spatele principelui ei nu ar fi statŭ Germania aliată cu Austria şi cu Ungaria.

Nu. Dinastia Habsburgilorŭ încă a ajutatŭ micei ţerĭ ca sĕ se înalţe. Şi écă! acuma ea ne arată dinţii.

Ei bine. Se tragemŭ învĕţătura din ingratitudinea popórelorŭ. Sĕ nu aruncămŭ cu pâne în aceia carĭ aruncă în noi cu pietri. Şi la vremea sa, cândŭ vorŭ sosí ḑilele catastrofelorŭ nimicitóre de ţĕrĭ: aducă-şĭ aminte naţiunea maghiară şi de Horia, Cloşca şi de eroii din Bucurescĭ, cari acum le arangiéză sĕrbărĭ.«

Acestŭ articulŭ scrisŭ cu atâta patimă hiperasiatică credemŭ, că nu mai are lipsă de comentarĭ.

Provocătorii anarchiei.

Sub acestŭ titlu „Egyetértés“ din 20 Iulie vorbindŭ despre sistemulŭ înauguratŭ de guvernulŭ actualŭ, scrie între altele:

Proletarii, ómenĭ fără avere, se îmulţescŭ din ce în ce; elementele rĕsvrătitóre câştigă din ce în ce terenŭ; aderenţii anarchismului câştigă pe ḑi ce merge totŭ mai mulţĭ tovarăşĭ.

Până acuma ne lăudamŭ în faţa Europei şi ne bucuramŭ, că la noi nu esistă terenŭ pentru anarchismŭ, socialismŭ şi comunismŭ. Şi în adevĕrŭ eramŭ mai scutiţĭ de aceste rele, decâtŭ alte ţĕrĭ.

Industria de fabrică n'avemŭ şi muncitorii de fabricĭ, carĭ în alte ţĕrĭ făcŭ multe încurcăturĭ, n'au pututŭ să ne facă nĕcasurĭ.

Dar periculŭ la noi, se apropiă într'o formă mai ameninţătóre, în anarchismulŭ muncitorilorŭ de câmpŭ. Faţă de acestŭ pericolŭ în zădarŭ ne vomŭ închide ochii. In zădarŭ ne legănămŭ în visurĭ deşerte; rĕulŭ cu paşĭ giganticĭ se apropiă de noi. Nu numai presemnele-i ni se arată, ci icĭ-colo ilŭ vedemŭ chiar pe faţă manifestându-se.

La Czegléd d. e., ca sĕ nu pomenimŭ de altele, încă în iérna trecută s'a formatŭ o societate de muncitorĭ de câmpŭ, care la timpŭ potrivitŭ are de scopŭ a face grevă, a sistá lucrulŭ. Cincĭ sute de lucrătorĭ au luatŭ hotărîrea, că pentru mai puţinŭ decâtŭ unŭ florinŭ pe ḑi nu vorŭ primí lucru. Acéstă procedură nu se deosebesce de felŭ de obicĭnuita procedură a „trade union“-ului. Acésta este una dintre formele, prin carĭ se manifestéză cestiunea socială.

Insă-şĭ cestiunea antisemită în esenţă nu este, decâtŭ o cestiune socială. Imprejurarea, că antisemitismulŭ are atâţĭ aderenţĭ în ţĕră, este unŭ semnŭ, că poporulŭ e sĕrăcitŭ şi neîndestulitŭ. Noi nu scrutămŭ şi nu discutămŭ din alte privinţe acéstă cestiune câtŭ e de îndreptăţitŭ poporulŭ séu câtŭ nu e, dar constatămŭ, că unŭ poporŭ îndestulitŭ nu turbură pacea. Şi décă cestiunea despre raportulŭ, în care sunt împărţite averile, raportulŭ nejustŭ între capitalŭ şi muncă, şi alte de acestea n'ar preocupă pe poporulŭ nostru: de sigurŭ, că numai din netoleranţă religiósă nu s'ar aruncá în braţele antisemitismului.

Poporulŭ nostru începe a se ocupá cu viu interesŭ de deslegarea cestiunilorŭ sociale. Şi cu câtŭ va cresce mai multŭ numĕrulŭ sĕracilorŭ, carĭ sunt siliţĭ a trăí din lucru cu ḑiua, pe carĭ cei ce dau munca năsuiescŭ a-i esploată în folosulŭ lorŭ, cu atâtŭ mai mulţĭ anarchiştĭ şi comuniştĭ vorŭ fi în ţĕră.

Sĕrăcia produce comunismulŭ, ér guvernulŭ produce sĕrăcia. O produce pe de-o parte prin risipa afară din cale, când zidesce o casă de deputaţĭ cu 15 milióne, pe când bietulŭ poporŭ nu e în stare sĕ-şĭ cârpéscă acoperişulŭ de paie alŭ bordeiului sĕu; ér pe de altă parte produce sĕrăcia acestŭ guvernŭ prin nemilosulŭ sistemŭ de dare, care nu ţine sémă de starea poporului şi de împrejurarea, că puterile i s'au sleitŭ şi d'abia mai póte plătí dările cele marĭ.

Dar guvernulŭ produce sĕrăcia cu deosebire prin acelŭ sistemŭ politicŭ, care permite, ca Austria sĕ stórcă pe biata Ungariă pentru scopurile sale egoistice.

Ei, cei dela guvernŭ, sunt decĭ creatorii, rĕspânditorii, apostolii anarchismului. Şi décă ei credŭ, că rĕulŭ se va delătură prin aceea, că vorŭ escórtă din ţĕră câţĭ-va anarchiştĭ, ér pe câţĭ-va îi vorŭ închide în puşcăria aicĭ în ţĕră, atuncĭ inţelepciunea lorŭ politică nu este mai mare decâtŭ a strutului, care-şĭ înfundă capulŭ în năsipŭ, şi crede că primejdia a trecutŭ

Conferinţa dela Londra.

Citimŭ în „Neue freie Presse:“

Conferinţa, care se întrunise la Londra spre a regula cestiunea financiară a Egiptului încă totŭ n'a mai ţinutŭ până acuma a doua şedinţă. Acuma trei sĕptămânĭ s'a constituitŭ şi de atuncĭ până astăḑĭ lucréză numai comisarii financiarĭ, carĭ s'au alăturatŭ pe lângă membrii conferinţii ca specialiştĭ de către guvernele lorŭ. Era vorba sĕ se esamineze propoşiţiunile Angliei pentru regularea financelorŭ egiptene, care în fondŭ cuprindeau reducţiunea dobênḑilorŭ datoriei de statŭ şi facerea unui nou împrumutŭ. Când se făcŭ acésta esaminare, comisarii francesĭ făcură mare oposiţiune lângă care se alăturară şi comisarii celorlalte puterĭ. După ce acuma propoşiţiunile englezescĭ fură respinse, tótă opera conferinţii pare a fi nimicită, încă mai înainte de a se fi începutŭ cum se cade. Nu e nime aplecatŭ, de a face pagubă creditorilor egiptenĭ şi de a uşura situaţiunea Angliei în Egiptŭ, cu atâtŭ mai vértosŭ că comisarulŭ francesŭ Blignieres a demonstratŭ până la evidenţă, că finanţele egiptene sĕ potŭ regula într'unŭ modŭ cu multŭ mai nesimţitorŭ pentru creditorĭ. Firesce, că tóte discuţiunile acestea s'au întêmplatŭ numai în preambululŭ conferinţii si încă nu este permisŭ a crede, că conferinţa se va sparge fără de nicĭ unŭ resultatŭ. Telegrafulŭ lucréză bărbătesce, ca sĕ aducă o înţelegere între diferitele cabinete şi Anglia nu va stá mortişŭ pe lângă propoşiţiunile sale întêmpinândŭ o oposiţiune din partea Europei întregĭ. Este unŭ lucru fórte caracteristicŭ, că de cândŭ s'au pronunţatŭ comisarii financiarĭ asupra propoşiţiunilorŭ englese tocmai Franţa face cea mai mare oposiţiune şi Germania o sprijinesce.«

M. Cogălniceanu şi guvernulŭ.

De câtva timpŭ nu s'a mai vorbitŭ nimicŭ despre marele diplomatŭ românŭ d. Cogălniceanu. S'ar păré că s'a retrasŭ din viaţa politică. Cu tóte acestea, o convorbire ce a avut'o d. Cogălniceanu cu unulŭ din redactorii ḑiarului „L'Indépendance roumaine,“ ne dovedesce, că dênsulŭ urmăresce cu mare atenţiune mersulŭ lucrurilorŭ, ca atuncĭ cândŭ va fi trebuinţă, sĕ între în acţiune. Iată după numitulŭ ḑiarŭ convorbirea:

»M'am dusŭ sĕ vĕdŭ pe d. Cogălniceanu şi l'am găsitŭ în grădină ocupatŭ a căutá unŭ locŭ pentru o piatră acoperită de inscripţiunĭ romane, pe care dênsulŭ o adusese din Mangalia. După formulele obicĭnuite, ilŭ întrebaiu dacă nu i-arŭ fi neplăcutŭ de a rĕspunde la câte-va întrebărĭ ce îmĭ voiŭ permite a-i pune în privinţa atitudinei sale politice. Dênsulŭ îmĭ rĕspunse, că se aştepta la acésta şi n'avémŭ de câtŭ sĕ-lŭ întrebŭ. Atuncĭ convorbirea sĕ începŭ în următorii terminĭ:

Eu. — »Abţinerea d-vóstră în împrejurările actuale a datŭ locŭ la multe comentarii. Ea a fostŭ interpretată în atâtea felurĭ, în câtŭ o esplicaţiune în acéstă privinţă devine necesară.«

D. Cogălniceanu. — »Şciu şi găsescŭ acésta fórte naturalŭ. Totuşĭ abţinerea mea momentană este fórte simplă. Credŭ, că după patru-ḑecĭ şi şépte de anĭ de o esistenţă aşa de activă şi aşa de plină ca a mea, îmĭ era permisŭ de a lua câteva lunĭ de vacanţe politice.

De altcum, în situaţiunea, care ni se presintă astăḑĭ, nu vĕdŭ pentru momentŭ locŭ pentru mine. Pe de-o parte, oposiţiunea, astfelŭ cum e organisată, cuprinde în sine câteva elemente, cu carĭ mĭ-e greu, décă nu peste putinţă, de a pactisa. Ea s'a pusŭ pe unŭ tĕrĕmŭ, pe care eu nu credŭ, că trebue s'o urmezŭ şi pe care ilŭ credŭ rĕu alesŭ din punctulŭ de vedere politicŭ.

Câtŭ despre guvernŭ, ar trebui sĕ ḑicŭ d. Ionŭ Brătianu, căcĭ dênsulŭ resumă în sine tótă puterea — greşelile sale sunt aşa de numeróse şi aşa de marĭ, în câtŭ sarcina oposiţiunei coalisate a devenitŭ uşóră şi nu are trebuinţă de concursulŭ meu pentru a combate unŭ guvernŭ, care nu mai are pentru elŭ decâtŭ o coteriă interesată a-lŭ susţine. Când momentulŭ luptei legale dinaintea urnei va veni, eu nu voiu fi în ultimulŭ rĕndŭ alŭ acelorŭ, carĭ vorŭ combate pentru restabilirea unei situaţiunĭ normale şi constituţionale.

»Eŭ. — Sciţĭ că se rĕspândiseră sgomote, că d-vóstră era sĕ faceţĭ parte din nisce combinaţiunĭ ministeriale ale d-lui Ioanŭ Brătianu? s'a însinuatŭ chiar că d-vóstră nu aţĭ fi departe de a da din nou concursulŭ unei reediţiunĭ a ministerului Brătianu.

D. Cogălniceanu. — »Acei carĭ rĕspândescŭ aceste sgomote sunt de rea credinţă, séu nu cunoscŭ cum stau relaţiunile mele cu preşedintele consiliului. Vĕ declarŭ, că între d. Ioanŭ Brătianu şi mine există o incompatibilitate absolută, atâtŭ din punctulŭ de vedere politicŭ câtŭ şi din acela alŭ relaţiunilorŭ nóstre personale. Este decĭ între dênsulŭ şi mine unŭ abisŭ, care, credeţi-mĕ, nu póte fi umplutŭ.

»Eu. — Nu credeţĭ óre, că între guvernŭ şi coteria sa pe de o parte şi oposiţiunea coalisată de pe altă parte, ar fi locŭ pentru o grupare politică, care sĕ înfăţişeze destulă suprafaţă pentru a lua asupra sa restabilirea unei situaţiunĭ normale?

D. Cogălniceanu. — »E posibilă. E chiar necesară. Dar aceea grupare nu póte eşi de câtŭ din sĕnulŭ sincerilorŭ liberalĭ. Căcĭ eu nu credŭ, că liberalismulŭ românŭ s'a infeodatŭ atâtŭ de multŭ în persóna d-lui Ioanŭ Brătianŭ, în câtŭ elŭ trebue sĕ trăiască şi sĕ móră cu dênsulŭ. Marele drapelŭ liberalŭ există încă, fără pată, şi unŭ omŭ onestŭ, unŭ bătrênŭ liberalŭ, care ilŭ ţine susŭ. In o scrisóre memorabilă, d. Dumitru Brătianu a arĕtatŭ în trăsurĭ marĭ, calea adevĕraţilorŭ liberalĭ. Acei carĭ voescŭ binele ţĕrei, n'au decâtŭ sĕ se strêngă în jurulŭ acestui drapelŭ.«

Corespondenţa nóstră din Comitate.

Gurghiu, 19 Iulie.

Petrecerea de véră a junimei studióse române din Reghinŭ şi jurŭ arangiată în 13 Iulie st. n. în folosulŭ şcólei române gr. cat. din Reghinŭ a fostŭ peste aşteptare cercetată. Publicŭ numerosŭ şi alesŭ. Străinii — trebue sĕ mărturisimŭ — ne-au cercetatŭ într'unŭ numĕrŭ cu multŭ mai inferiorŭ ca în anulŭ trecutŭ, însă ce amŭ

perdutŭ în acéstă parte, s'a suplinitŭ din partea publicului nostru, căcĭ din depărtărĭ marĭ amŭ fostu fericiţĭ a salutá şi vedé în mijloculŭ nostru mai multe familii, carĭ au alergatŭ nu atâtŭ pentru convenire şi petrecere, câtŭ mai vêrtosŭ sĕ contribue la scopulŭ măreţŭ alŭ acelei petrecerĭ.

Onóre Dómnelorŭ şi Domnişórelorŭ române, carĭ prin încântătorŭ lorŭ costumŭ naţionalŭ, au sciutŭ dá petrecerei unŭ aspectŭ atâtŭ de pitorescŭ, şi dorimŭ cu toţii, ca pe viitorŭ sĕ se înmulţéscă numerulŭ lorŭ.

Inainte de pausă s'a jucatŭ „căluşarulŭ' de cătră 8 junĭ românĭ, carĭ precum în anulŭ trecutŭ aşa şi în acesta a fostŭ primitŭ cu o mare căldură şi interesŭ. Petrecerea a fostŭ fórte animată până în dalba ḑiua, cândŭ vrêndŭ-nevrêndŭ a trebuitŭ sĕ ne despărţimŭ.

Fratele.

Chiuza, 18 Iulie 1884.

In escursiunea ce am întreprinsŭ în munţii nordicĭ ai frumósei nóstre ţĕrĭ prin 13 a lunei c. călătorindŭ mĕ aflamŭ prin Betlénŭ, unde chiar în aceea ḑĭ se aranjase unŭ balŭ românescŭ împreunatŭ cu o representaţiune teatrală. Marţurisescŭ sincerŭ, că dorémŭ sĕ mĕ delectezŭ în teatrulŭ românescŭ, apoi ca flăcău, nu negŭ şi balulŭ m'a reţinutŭ niţelŭ în călătoria mea.

In Betleanŭ s'au esecutatŭ, prin nisce ţĕranĭ abia eşiţĭ diu scóla poporală din locŭ, douĕ piese anume: „Herşcu Boccegiulŭ« şansonetă, şi vodevilulŭ naţionalŭ »Cinelŭ-Cinelŭ« séu »Coróna Moldovei,« ambele piese de ale laureatului nostru poetŭ Vasile Alecsandri Nu-mĭ este intenţiunea a face critică, dar vreau a constatá şi de astă dată: că începătorii merită tótă lauda pentru buna intenţiune, zelulŭ mare şi diliginţa, care au demonstratu-o; în deosebĭ merită laudă d. învĕţătorŭ Moldovanŭ, care póte căutá cu mândriă la progresulŭ ucenicilorŭ sĕi, făcutŭ şi numai de unŭ anŭ încóce; le recomandămŭ din inimă sĕ nisuiască a se cultiva, esercita şi în arta teatrală, ca aşa cu încetulŭ sĕ pótă secerá aplause generale şi ale unui publicŭ mai mare. Fiăne permisŭ însĕ a recomandá încă una zeloşilorŭ noştri fraţĭ din Betlénŭ, precum şi tuturorŭ Românilorŭ dela oraşe şi sate, anume: compunerea şi formarea unorŭ corurĭ vocale, ba chiar şi instrumentale, — la esemplulŭ corurilorŭ plugarilorŭ de prin Bănatŭ — crearea asociaţiunilorŭ de lectură etc. Pe acestŭ têrêmŭ cugetămŭ a lucrá şi progresa cu mai multŭ succesŭ şi folosŭ. De altcum precum am înţelesŭ cu bucuriă chiar în Betlénŭ şi comunele învecinate, cum este Chiuza unde însumĭ am asistatŭ la serviciulŭ divinŭ, s'a făcutŭ începutulŭ, pentru care le gratulămŭ şi le dorimŭ sĕ continue înainte cu Dḑĕu.

Pe la 9 óre séra s'a începutŭ balulŭ, aicea ni s'a înfăţişatŭ unŭ rarŭ tablou, după o mică revistă numĕraiu aprópe la 60 de dame numai jucătóre. In genere petrecerea a fostŭ fórte animată, sum convinsŭ că fiecare a dusŭ cu sine plăcute suvenirĭ dela acestŭ balŭ. Observŭ însĕ, că costume naţionale, ce doreamŭ şi aşteptamŭ a vedé aicea, numai chiar trei am pututŭ numĕrá. Dşóra Valeria Pavelea fiica d-lui profesorŭ Pavelea din Năsăudŭ, ni-a surprinsŭ în deosebĭ cu costumu-i pitorescŭ, care-lŭ purtá cu rarŭ şicŭ, asemenea douĕ diletante. De mai multe orĭ ni-amŭ esprimatŭ dorinţa: ca damele nóstre, sĕ nu încunjure costumele naţionale, pentrucă acestea dau unui balŭ coloritulŭ românescŭ, aducêndu-le în memoriă onorabilelorŭ nóstre dame, că şi regina României cu multă pasiune se presentă în costumulŭ naţionalŭ românescŭ în balurile de curte cele mai splendide! sĕ dămŭ dovadă lumei, că suntemŭ Românĭ în cugetele, în faptele şi în vorbele şi îmbrăcămintele nóstre.

D. Românulŭ.

A doua corespondenţă de lângă calea lui Traianŭ ce amŭ primit'o despre balulŭ din Betleanŭ, ne comunică, că începutulŭ petrecerii s'a avisatŭ de musică, cântândŭ „Marşulŭ Plevnei." Balulŭ a începutŭ cu joculŭ „Someşiana." Numĕrulŭ asistenţilorŭ a fostŭ măritŭ prin venirea multorŭ óspeţĭ din Gherla, carĭ n'au pregetatŭ nicĭ decum la calea cea lungă. Petrecerea s'a datŭ în folosulŭ scólei şi bisericei rom. gr. cat. din Betleanŭ.

A treia corespondenţă e de lângă eastelulŭ lui Petru Rareşŭ, totŭ despre petrecerea din Betleanŭ. Intre óspeţĭ corespondentulŭ a observatŭ pe d-nii Lazarŭ Huza, notarŭ consist. cu nepóta s'a d-şóra Ludovica Huza, V. G. Borgovanŭ cu soţia, familiele P. Rosca şi T. Lupu, teologulŭ Sabinŭ Coroianŭ toţĭ din Gherla; familiele Pavelea şi Malai din Năsăudŭ, oficerulŭ Soldea din Mititei, d-şóra Susana Sĕcui din Fizeşŭ, precum şi notarĭ, preoţĭ, docenţĭ etc.

Venitulŭ întregŭ alŭ balului a fostŭ de 115 fl., din care acoperindu-se cheltuelile, a rĕmasŭ venitŭ curatŭ 50 fl. Mai la vale publicămŭ şi o dare de sémă despre suprasolvirĭ.

Mulţămită publică.

In scopulŭ balului românŭ ţinutŭ în 1 Iulie n. în Betlénŭ, au încursŭ ca suprasolvirĭ următórele sume şi anume de la Rdss. d. Lazarŭ Huza not. eppescŭ 1 fl., Gregoriu Borgovanŭ, profes. 1: Sabinŭ Coroianu teol. abs. 1; Valeriu Popŭ Papiriu teol. abs. 1; Basiliu Bălanŭ preotŭ 2 fl. Au contribuitŭ fără a mai participá următorii d. d.: Alexe Morariu, respiciente în Panciova 2; Iosifŭ Farkas 1; Simionŭ Corpodénu oficiantŭ comitatensŭ, George Gradoviciu practicantŭ de advocatŭ şi Dr. Teodorŭ Mihalĭ, advocatŭ, toţĭ din Dejŭ, câte 1.

Prin acésta se aduce cea mai adêncă mulţămită din partea comitetului aranjatorŭ atâtŭ d. d-lorŭ suprasolvenţĭ şi contribuenţĭ, câtŭ şi întregului on. publicŭ participante la petrecerea din 1 Iulie. —

Betlénŭ 2/14 Iuliu 1884. **Comitetulŭ aranjatorŭ.**

Serbărĭ istorice în Sibiiu.

Serbările, ce se vorŭ aranjá în luna lui Augustŭ dela 18—27 st. n. de conaţionalii noştri Saşĭ in Sibiiu, sunt vrednice de băgarea nóstră de sémă. Fără sĕ ne oprimŭ la întregulŭ lorŭ mersŭ, vomŭ scrie câte-va şire numai despre celŭ mai de căpetenia momentŭ alŭ acestorŭ serbărĭ, despre conductulŭ istoricŭ festivŭ.

Acestŭ conductŭ istoricŭ este menitŭ, sĕ închipuiască descălecarea Saşilorŭ pe pămêntulŭ Ardélului şi întemeiarea Sibiului. Nu s'a lăsatŭ pentru aceea nimicŭ nefăcutŭ, numai ca elŭ sĕ rĕuşéscă — aşa cum iniţiatorii lui au doritŭ şi dorescŭ.

Programulŭ este acesta:

Partea alegorică. — Inainte unŭ heroldŭ povăţuitorŭ alŭ ceremoniilorŭ, călare. — Unŭ heroldŭ stegarŭ întovărăşitŭ de alţĭ doi heroldĭ — 4 trimbiţaşĭ în vestminte de heroldĭ, călărĭ — 2 împuterniciţĭ ai regelui pe cai. — Suita acestora împreună cu slusbaşii sĕi totŭ călărĭ. — Musica cu banda sa. — Carulŭ festivŭ alŭ »Hermaniei;« Hermania stă în carŭ cu suita sa de băeţĭ şi băiete; împrejurulŭ carului mergŭ aşa numiţii ‚Minnesänger« (cântăreţĭ ai amorului) şi pentru fie-care calŭ dela carŭ va fi unŭ cârmaciu. — Carulŭ festivŭ alŭ neguţătorilorŭ şi meseriaşilorŭ; patronésă negoţului şi meseriilorŭ va sta pe carŭ înconjurată de femei; împrejurulŭ carului vorŭ merge bărbaţii representanţĭ ai comerciului şi meseriilorŭ. De fie-care calŭ unŭ cârmaciu. — Carulŭ festivŭ alŭ »culturei pămêntului.« In carŭ va fi personificarea agriculturei cu suita sa; ér împrejurulŭ lui vorŭ merge femei representândŭ feluritele ramurĭ ale agriculturei.

Partea istorică. 4 trombiţaşĭ în haine de heroldĭ călărĭ. — Hermann şi Pleban cu suita lorŭ de scutarĭ, pagĭ şi corŭ de copii. — Uşorŭ — armaţii (şi corulŭ descălecătorilorŭ). — Grupa comercianţilorŭ şi meseriaşilorŭ cu carĕle lorŭ. — Grupa ţĕranilorŭ, totŭ cu carĕ. — Grupa vierilorŭ. — Grupa vĕnĕtorilorŭ. — Grupa păstorilorŭ. — Grupa celorŭ greu armaţĭ, călărĭ.

Aşeḑarea pe loculŭ hotărîtŭ pentru festivitate în »Dumbravă« şi dejunulŭ.

Introducerea representaţiunei festive prin o vorbire a conducĕtorului Hermann.

Representaţiunea, care începe cu predarea pămêntului de cătră heroldŭ în numele regelui şi se sfirşesce cu înfigerea în pămêntŭ a săbiilorŭ făcute în cruce ale lui Hermann şi Pleban, dreptŭ semnŭ de luarea lui în stăpânirea lorŭ.

Veselirea poporului în chipulŭ cum se făcea, în véculŭ alŭ 12 şi 13: Aruncărĭ cu săgeţĭ etc......

Orĭ ce încercare şi nĕsuinţă, de-a împrospĕtá în mintea poporului trecutulŭ sĕu gloriosŭ merită lauda orĭ cui şi orĭ unde amŭ găsi-o, la frate ca şi la străinŭ, la prietinŭ ca şi la duşmanŭ! Amŭ ḑisŭ astă vorbă, sĕ-o putemŭ ḑice şi pe a doua: Românii sĕ deschidă ochii şi.,....sĕ véḑă!....

Avisŭ!

Avêndŭ a regulá cassa almanachului soc. acad. »România junā« şi a face o dare de sémă în cestiunea acésta, rugămŭ pe domnii colectanţĭ, carĭ mai au esemplare din almanachŭ spre vênḑare, sĕ binevoéscă a ne trămite sumele eventualŭ incurse séu a ne înapoiá esemplarele sub adresa societăţii la casŭ, décă nu se mai potŭ vinde, într'unŭ timpŭ mai scurtŭ, pentru ca sĕ luămŭ alte disposiţii în privinţa acésta.

Pentru comitetŭ:

A. Popŭ. **Emiliu Codru Droguşanu,** preşedinte.

Diverse.

Istoria inelului. — Inelulŭ e o moştenire de la cei vechi; cine l'a făcutŭ — nu se scie. Egiptenii şi Ovreii se foloséu de elŭ încă din vremile cele mai vechi. Dela Egiptenĭ l'au primitŭ Grecii şi de la aceştia popórele Italiei; de la Etruscĭ mai cu sémă l'au împrumutatŭ Romanii. Aceştia se folosiau în cele dintêiu vremurĭ ale republicei de inele de ferŭ, asemenea Germanilorŭ. Cele de aurŭ erau la începutŭ unŭ semnŭ de distincţiune şi le purtau numai cei ce erau însărcinaţĭ cu misiunĭ din partea statului, senatorii şi patricicii. După ce pisma femeilorŭ se pronunţă mai în urmă cu putere, nefiindu-le ertatŭ prin lege sĕ pórte aurŭ, ce făcură? . . îşĭ luară refugiulŭ la argintŭ. Ferulŭ rĕmase numai pe sama sclavilorŭ şi pe sama celorŭ ce sĕrbau triumfurĭ pentru învingerile lorŭ. Mai târḑiu însĕ nu numai, că nu căpĕtară şi femeile plebeilorŭ dreptŭ sĕ pórte inele, ci vení o vreme când de tótă încheetura era câte unulŭ şi la totŭ degetulŭ şepurtau ele şi în mâna dréptă şi în cea stângă. — La începutŭ inelulŭ nu era hotărîtŭ sĕ serve dreptŭ podóbă, ci numai ca unŭ sigilŭ. Acésta este şi însemnarea ce îi se dă lui apoi şi la logodirea tinerilorŭ. Ginerile dă logodnicei sale unŭ inelŭ, ca simbolŭ, că promisiunea ei — de-ai-fi soţie — o socotesce de nerevocabilă, de sigilată. Acéstă însemnare o avea la Grecĭ şi la Romanĭ, la Evrei şi la alte némurĭ, de carĭ şi-aduce istoria aminte şi aşa obiceiulŭ de a zălogí prin inele simţirile inimei, se vede a fi cu multŭ mai vechiu, de câtŭ creştinismulŭ. Cei dintêiu creştinĭ păstrară bucurosŭ însemnătorulŭ inelŭ, căcĭ elŭ se socotia de descătuşatŭ de orĭ şi ce credinţe religióse şi aşa i îlŭ introduseră şi la ceremoniile cununiei înaintea altarului, în vreme ce înainte numai la logodne se folosia. — Nu tóte popórele purtau însă inelele la aceea şĭ mână. Ovreii îlŭ purtau în cea dréptă; Romanii şi Grecii îlŭ ţineau în alŭ patrulea degetŭ de lângă celŭ micŭ alŭ mânei stângĭ; causa, se ḑice că era credintă, că degetulŭ acesta arŭ cuprinde o vênă, ce-arŭ stá în mai strînsă legĕtură cu inima. A purtá inelulŭ în degetulŭ mijlociu sĕ socotia de faptă nemorală.

*

Unŭ duelŭ pentru unŭ purcelŭ. — Mai astă iarnă se întêmplà următorulŭ casŭ ciudatŭ în oraşulŭ B.: Unui têněrŭ ca de vr'o 19, séu 20 de anĭ, care trecea cu trăsura prin piaţa oraşului, ca sĕ mérgă la o moşiă din apropiere, îi scăpà unŭ purcelŭ, pe care îlŭ ducea într' unŭ sacŭ nelegatŭ. Purcelulŭ cum scăpà, întrà într'o bogasierie, care se vede că îi erá bine cunoscută. Bogasierulŭ, care înainte cu câte-va ḑile perduse unŭ purcelŭ tocmai ca acela, îlŭ luà şi îlŭ duse în dosulŭ prăvăliei. Tînĕrulŭ se dete josŭ din trăsură, întrà în prăvăliă şi cerŭ sĕ i-se dea purcelulŭ scăpatŭ. Vechiulŭ stăpânŭ insĕ nu voì sĕ i-lŭ înapoeze, spunêudu-i că dênsulŭ l'a crescutŭ şi încă mai totŭ în prăvăliă şi că i l'ar fi furatŭ numai de vr'o câte-va ḑile. Tînĕrulŭ, vĕḑêndŭ, că nu îi se înapoiază purcelulŭ, scóse mănuşile şi le aruncà în obrazulŭ bogasierului; acesta luà mănuşile şi i-le dete ḑicêndu-i: Iţĭ mulţămescŭ domnule, nu amŭ necesitate de mănuşĭ, căcĭ eu am destule în prăvăliă. Tînĕrulŭ însĕ rĕspunse fórte seriosŭ:

»Nu domnule, mănuşile nu ţi le dau domniei tale, ci te provocŭ la duelŭ, pentru că nu vréi sĕ'mĭ dai purcelulŭ îndĕrĕtŭ; décă eştĭ cavalerŭ trebue sĕ te baţĭ cu mine!« Bogasierulŭ, vĕḑêndŭ că nu o scóte la cale, îi ḑise cu ironiă: »Domnule! Mie mi-e frică de mórte, nu vréu sĕ mĕ batŭ în duelŭ căcĭ de! te-i fi pricepêndŭ mai bine ca mine! Şi apoi, dómne feresce! mĕ poţĭ loví în inimă, şi e mai mare primejdia decâtŭ purcelulŭ! Ia-ţĭ mai bine mănuşile şi tovarăşulŭ şi dute cu Dumneḑeu!« Têněrulŭ satisfăcutŭ de frica, ce o băgase în negustorŭ, şĭ căutà drumu cu purcelulŭ.

*

Statistica Segedinului. — Oficiulŭ de dare alŭ cetăţii Segedinŭ a făcutŭ unŭ conspectŭ statisticŭ pentru repartiţia de dare pe case pentru anulŭ 1884. »Szegedi Napló« publică următórele date statistice: Pe întregŭ teritoriulŭ cetăţii sunt 9788 de zidirĭ de locuitŭ- Dintre aceste în cetate sunt 4962 de zidirĭ. Dintre tóte zidirile cetăţii sunt: 357 case, carĭ sĕ închiriéză, 5199 case locuite de posesorii înşi-şĭ; dintre tóte zidirile sunt scutite de dare 3761 provisorŭ; ér 471 de zidirĭ sunt pentru totŭ déuna scutíte de dare. Pe întregŭ teritoriulŭ oraşului adecă în tóte 7 cercurile sunt góle, nelocuite: 1205 odăi, 111 prăvălii cu 60 de feresti-galantare.

*

Sentinţe rusescĭ. — Nu-ţĭ lăudá secerişulŭ, înainte de ce l-ai băgatŭ în şură. — Nu e de lipsă sĕ semenĭ nătărăi, căcĭ crescŭ singurĭ. — Cu Dumneḑeu şi pe mărĭ du-te, fără elŭ nicĭ peste pragŭ. — Adevĕrulŭ nu se înécă în apă, nicĭ nu se arde în focŭ. — Unŭ nebunŭ póte aruncá o pétră în iazŭ şi vorŭ fi de lipsă şepte ómenĭ cu minte, sĕ o pótă scóte. — Mâna unei mame nu rupe óse. — Mulţĭ suntŭ gata, sĕ-ţĭ dea sfatŭ, puţinĭ sĕ-ţĭ dea ajutorŭ. — O consciinţă bună e ochiulŭ lui Dumneḑeu. — Minciunile umblă pe picióre feştelite. Cine minte şi fură. — De eşĭ din casă, rógă-te odată; de mergĭ pe mare, rogăte de douĕ orĭ; de mergĭ la cununiă, de trei orĭ.

*

† NECROLOGŬ. — Din Blaşiu ni se anunţă, că talentatulŭ têněrŭ Petru Toganŭ, clericŭ în anulŭ III în seminarulŭ din Blaşiu, după o bolă indelungată de plămânĭ, în 21 Iulie st. n. şi-a datŭ sufletulŭ în mânile Domnului, urmândŭ celorŭ 11 fraţĭ ai sĕi. Vĕduva sa mamă, sdrobită de perderea ultimului sĕu fiu din cei 12, a rĕmasŭ fără sprijinŭ, lipsită de orĭ ce mângăere.

Fie-i ţĕrîna uşóră rĕposatului!

Dumneḑeu sĕ mângăe pe mamă-sa!

Editorŭ: **Iacobŭ Mureşianu.**
Redactorŭ responsabilŭ: **Dr. Aurel Mureşianu.**

Cursulŭ la bursa de Viena
din 23 Iulie st. n. 1884.

Rentă de aurŭ ungară 6%	122.25	Bonurĭ croato-slavone	100.—
Rentă de aurŭ 4%	91.65	Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	99.10
Rentă de hârtiă 5%	88.85	Imprumutulŭ cu premiu ung.	115.10
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	142.40	Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	114.90
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	96.25	Renta de hărtiă austriacă	80.75
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	118.50	Renta de arg. austr.	81.65
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	102.10	Renta de aurŭ austr.	103.40
Bonurĭ rurale ungare	101.30	Losurile din 1860	135.20
Bonurĭ cu cl. de sortare	101.30	Acţiunile băncei austro-ungare	856.—
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	101.50	Act. băncei de creditŭ ung.	304.—
Bonurĭ cu cl. de sortare	101.25	Act. băncei de creditŭ austr.	303.10
Bonurĭ rurale transilvane	101.25	Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.75
		Napoleon-d'orĭ	9.67
		Mărcĭ 100 împ. germ.	59.55
		Londra 10 Livres sterlinge	121.75

Bursa de Bucurescĭ.

Cota oficială dela 9 Iulie st. v. 1884.

Renta română (5%)	Cump.	$93^1/_2$	vênd.	94
Renta rom. amort. (5%)	»	$95^1/_4$	»	——
» convert. (6%)	»	97	»	98
Împr. oraş. Buc. (20 l.)	»	34	»	——
Credit fonc. rural (7%)	»	102	»	$102^3/_4$
» » » (5%)	»	$90^1/_2$	»	91
» » urban (7%)	»	101	»	102
» » » (6%)	»	97	»	98
» » » (5%)	»	$87^1/_4$	»	88
Banca naţională a României	»	1325	»	1422
Ac. de asig. Dacia-Rom.	»	328.	»	348
« » » Naţională	»	243	»	—
Aurŭ	»	5 20.	»	.—
Bancnote austriace contra aurŭ	»	2.07.	»	2.09

Cursulu pieţei Braşovŭ
din 24 Iulie st. n. 1884.

Bancnote românescĭ	Cump.	9.15	Vênd.	9.17
Argint românesc	»	9.10	»	9.15
Napoleon-d'orĭ	»	9.65	»	9.67
Lire turcescĭ	»	10.90	»	10.96
Imperialĭ	»	9.90	»	9.96
Galbenĭ	»	5.62	»	5.66
Scrisurile fonc. »Albina«	»	100.50	»	101.50
Discontulŭ	»	7—10 % pe anŭ.		

Numere complete din „Gazetă“ dela 1 Ianuariu a. c. se mai află.

Acei domnĭ abonaţĭ ai noştri, carĭ au plătitŭ preţulŭ abonamentului pe una jumĕtate de anŭ séu pe unŭ anŭ, înainte de 1-a Aprilie a. c., sunt rugaţĭ a ne trimite diferenţa preţului urcatŭ dela 1 Aprile c., care pentru Austro-Ungaria face 2 fl., ér pentru România 8 lei.

ADMINISTRAŢIA „GAZ. TRANS.“

Tipografia Alexi Braşovŭ.